

Карађорђевиm траговима

Изградња ауто – пута Београд – Чачак још више је смањила могућност или потребу да се на овој релацији потражи и нека друга рута и бар мало упознају непознати делови Србије. Одавно се каним да на повратку из Београда, када сам без обавеза посетим неко од места које се налазе у близини ове главне саобраћајнице, којом се најлакше и најбрже стиже кући. Додатни разлог што се ретко одлучујем за то је и чињеница да се у Чачак најчешће враћам сам. Овога пута у боравку у Београду ми је друштво правила Александра па сам јој предложио да мало скренемо са пута. Она је то радо прихватила иако јој нисам унапред рекао где идемо.

Уствари ни сам нисам био сигуран где бих желео да свратим. Онако на први поглед пао ми је на ум манастир Рајиновац, који се налази негде у близини Гроцке. За њега сам чуо, када је писац Гордан Мухић одлучио да се сахрани на манастирском гробљу. Зато се упућујемо према Лештанима и даље према Гроцкој.

У Чачку, 17. маја 2025. године

Среда, 14. мај 2025. године

Смедеревски пут је прилично оптерећена саобраћајница. Јасно је да му назив потиче од тога што он повезује Београд са Смедеревом. Тзв. обилазни пут око Београда, којим смо се ми упутили на Смедеревски пут излази у селу Лештани. Иначе Смедеревски пут се наставља на најдужу београдску улицу Булевар краља Александра. Пошто смо изашли на Смедеревски пут пролазимо поред Болеча, који нам остаје са десне стране. После Болеча пут се спушта ка Дунаву, пролазећи поред плантажи разног воћа, углавном трешања и брескви. Коначно стижемо и до Гроцке, која је седиште једне од београдских општина. Пошто смо прешли реку Грочицу путоказ показује да ка манастиру Рајиновац треба да скренемо десно. Скрећемо и пратимо навигацију и стижемо до насеља Бегаљица, које ми је више познато по оном успону на нишком ауто – путу у близини петље Мали Пожаревац. Не уочавамо скретање за манситир па продужавамо ка центру насеља, али брзо окрећемо и крећемо правим путем. Ускоро на узвишењу са десне стране пута уочавамо манастир на чији паркинг се улази кроз велику гвоздену капију.

Дакле манастир Рајиновац се налази у атару Бегаљице. Његова црква је је посвећена Рођењу Богородице (Мала Госпојина – 21. септембар). Први пут се спомиње у турском попису с почетка 16. века, као манастир Свети Рајко. Првобитна манастирска црква није сачувана. Раније цркве су више пута рушене и обнављане. Манастирска црква се налази у средини прилично великог манстирског дворишта, које је прилично лепо уређено. Ради се о једноставној издуженој грађевини која се састоји из једног брода са једном широком полукружном олтарском апсидом на источној страни и две бочне певнице. Зидана је од ломљеног и тесаног камена кречњака и пешчара.

Иконостас је рад непознатог аутора са краја 19. века. У манастир је пренет из капеле Војне болнице у Београду 1952. године. Декоративни елементи су рађени у духу неокласицизма. Иконостас се састоји од икона које су настале у различитим периодима и коришћењем различитих сликарских квалитета.

Манастир Рајиновац

На манастирском гробљу је августа 2019. године сахрањен писац Гордан Микић. Кратко се задржавамо. Одлазећи поглед нам пуца на околне брежуљке иза којих се крије дилана Дунава.

Долазећи ка манастиру пада ми на памет да би наша следећа локација могла да буде црква Покајница у близини Велике Планае. Да би стигли до тамо није непоходно да се враћамо на Смедеревски пут, јер поред манастира пролази пут који од Гроцке води ка Умчарима, где постоји излаз на нишки ауто – пут. Успут пролазимо кроз село Пударци. По кућама рекло би се да се ради о богатом шумадијском селу. Према последњем попису село има око 1200 становника. Пре изласка на ауто – пут пролазимо кроз село Умчари које има скоро 3000 становника. Од Гроцке до Умчара има нешто мање од 13 километара.

Црква – брвнара Покајница

Од Умчара до Покајнице чекао нас је пут дуг 54 километра углавном

ауто – путем са кога излазимо на наплатној рампи Велика Плана. Цркву – брвнару 1818. године кнез емедеревске нахије Вујица Вулићевић. Пошто је помогао у убиству Карађорђа 1817. године у Радовањском лугу у знак покајања подигао је цркву – брвнару која је због тога и названа Покајница. Црква је од 1954. године претворена у манастир. Од 1992. године то је женски манастир.

У непосредној близини манастира налази се хотел „Плана“, али све делује некако запуштено. Тако да по свој прилици и ради, што потврђује и недостатак информација на Интернету. До Радовањског луга имамо непуна четири километра, али ме навигација баш не води добро, тако да се помажемо алтернативом на Александрином мобилном телефону. С главног пута до места где је првобитно био сахрањен Карађорђе после убиства силази се кроз шуму уским, али новим асфалтним путем.

Место Крађорђевог гроба

Радовањски луг је спомен комплекс који се налази у густој шуми у атару села Радовање и обухвата обележено место убиства и првобитни гроб војводе Карађорђа, цркву посвећену Светом арханђелу Гаврилу познату као Црква Захвалница, парохијски дом, летњу позорницу и улазну капију у Радовањски луг. Црква је изграђена по пројекту архитекте Василија Андросова и представља минијатуру опленачке цркве.

После краћег задржавања пут настављамо ка Тополи до које има нешто више од 42 километра. Пут нас води преко Раче, а затим преко Вишевца, Ђурђева и Наталинаца стижемо у Тополу. Остатак пута до куће у Чачку је одавно добро познат и није потребно да се посебно описује. Пошто смо током

овог излета посетили места која су везана за живот Ђорђа Петровића од његовог рођења (Вишевац), живота (Топола) и смрти (Радовањски луг) овом кратком путопису наденух назив – „Карађорђевим трагом“. Да би се комплетирао Карађорђев траг неопходно је посетити њгов споменички комплекс у Тополи – Карађорђев град и спомен цркву на Опленцу.